

Verden

Vil møte paven med protest

PAVE-BESØK: Mens pave Benedikt XVI besøker Cuba, øker presset mot menneskerettighetsaktivistene på øya.

Publisert: 13 timer siden Oppdatert: 9 timer siden
Heidi Taksdal Skjeseth

NEW YORK (Dagsavisen): Når Pave Benedikt XVI i dag besøker Cuba, er spenningen mellom myndighetene og øyas menneskerettighetsaktivister høy. Nylig gikk Cubas myndigheter til aksjon mot 70 kvinnelige fredelige aktivister. De kaller seg Kvinner i hvitt, Damas de blanco, og har protestert mot Cubas politiske fanger siden 2003. Sist helg ble de alle arrestert av sivilt politi under sin ukentlige stillferdige protest, der de kledd i hvitt går til og fra gudstjeneste. De ble alle løslatt, men merker presset. Nå håper kvinnene Pave Benedikt vil møte dem.

- Alt vi ber om er ett minutt, så vi kan fortelle han at her respekteres ikke menneskerettighetene, her trakasseres kvinner på vei til kirken, sier Berta Soler, leder av gruppen, til avisen La Nacion.

Kvinnene krever løslatelse av alle politiske fanger, mens cubanske myndigheter sier kvinnene er betalt av USA for å underminere den cubanske revolusjonen.

Verre nå

Ifølge Amnesty International har cubanske myndigheter økt presset mot menneskerettighetsaktivister de siste to årene. Organisasjonen registrerte 2.784 menneskerettighetsbrudd mellom januar og september i fjor, 710 flere enn samme periode året før.

- Menneskerettighetssituasjonen på øya har blitt verre, slår organisasjonens Cuba-forsker Gerardo Ducas fast.

I fjor løslot cubanske myndigheter 75 aktivister som hadde sittet i fengsel siden 2003. Men ifølge Amnesty International blir kritikere, journalister og bloggere til stadighet fengslet og holdt der i kortere eller lengre perioder uten at de får snakke med advokater eller familie.

PR-tur

Når 85 år gamle pave Benedikt XVI i dag besøker Cuba, møter han et land med sterke ateistiske strømninger, der den største religionen er yoruba, en afrikanskinspirert, lokal tro. Under ti prosent av Cubas befolkning kaller seg troende katolikker. Så hvorfor tar paven turen?

Ifølge Christopher Sabatini, seniorforsker ved Council of America, er hele besøket et PR-stunt - for både den katolske kirken og den cubanske staten.

- Paven er på frierferd i et marked med potensial, mens den cubanske stat søker internasjonal anerkjennelse, sier Sabatini til Dagsavisen.

Cubanere har aldri vært et sterkt katolsktroende folk, og i 1969 avblåste Fidel Castro jula som feriedag. Den kom tilbake i 1998, samme år Cuba sist fikk besøk fra Vatikanet, og myndighetene har endret sin antireligjøre retorikk de siste årene.

- Dette er et av de få gjenværende potensielle vekstområder for den katolske kirken, sier Sabatini, som trekker fram den økende konkurransen med evangeliske kirker i Latin-Amerika.

Gambler høyt

Også for cubanske myndigheter er det religiøse besøket en enorm markedsføringsmulighet.

- De leter etter en måte å få økt internasjonal legitimitet på og håper å sende et budskap om endring på øya, sier Sabatini, som tror all oppmerksomheten både kan styrke og svekke regimet.

- De gambler. Hvis paven kommer til å kritisere USAs handelsembargo, vil de utvilsomt tjene på det. Kritiserer han derimot Cubas menneskerettighetsbrudd, kan det gå andre veien, sier Sabatini, som understreker at pave Benedikt er langt mindre politisk enn sin forgjenger.

Under sitt besøk i Mexico i helgen rykket paven likevel ut og kritiserte Cubas kommunistiske system.

Juan Carlos Hidalgo ved den libertarianske tenketanken Cato Institute har lave forventninger til pavebesøket han beskriver som en strategisk visitt fra Vatikanets side.

- Alt tyder på at paven heller vil promotere den katolske kirke enn å kritisere mangelen på frihet på Cuba, sier Hidalgo til Dagsavisen.

Han håper han blir positivt overrasket.

- Så langt har ikke menneskerettighetssituasjonen endret seg i det hele tatt. De fangene de har satt fri, er blitt utvist fra Cuba. Nå slår de ned på kvinnene i hvitt. Det går ikke engang riktig vei, sier Hidalgo.

heidi.taksdal.skjeseth@dagsavisen.no